TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20748
Tarih : 22.10.2026

51760

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Millî Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN*** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

21.10.2026

Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili

Son dönemde okullarda meydana gelen şiddet olayları, çocukların ve eğitim emekçilerinin yaşam hakkı ile güvenli eğitim hakkını ülke gündemine taşımıştır. Yaşanan olayların ardından iktidarın okul güvenliğine ilişkin politikalarında polis ve jandarma görevlendirmeleri, kamera sistemleri, denetimler ve okulların risk derecelerine göre sınıflandırılması öne çıkmıştır.

Nitekim 24 Nisan 2026 tarihli İçişleri Bakanlığının "Okul ve Çevresi Güvenlik Tedbirleri" konulu genelgesiyle 81 ilde okulların risk derecelerine göre sınıflandırılması, öncelik derecesi yüksek okullara sabit okul kolluk görevlisi, diğer okullara güvenli eğitim koordinasyon görevlisi görevlendirilmesi, okul giriş ve çıkışlarında kolluk görünürlüğünün artırılması, okul içini ve çevresini gören kamera sistemlerinin kurulması ve giriş-çıkışların kontrollü hâle getirilmesi kararlaştırılmıştır.

22 Eylül 2026 tarihinde İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi, okulların güvenlik risklerine göre dört ayrı derecede sınıflandırıldığını, birinci ve ikinci derece riskli okullarda kolluk görevlilerinin bulunduğunu açıklamıştır. Bakan, Manisa'da silahlı saldırının gerçekleştiği okulun da birinci derece risk grubunda yer aldığını ve okulda bir bekçinin görev yaptığını belirtmiştir.

Şırnak'ta da 2026-2027 eğitim öğretim yılının başlamasıyla birlikte okul güvenliği kapsamında farklı personel görevlendirmeleri gerçekleştirilmiştir. Şırnak İl Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde İŞKUR'un Toplum Yararına Programı (TYP) kapsamında 319 kişilik personel kontenjanı açılmıştır. Söz konusu kontenjanın 68'i Şırnak merkeze, 68'i Cizre'ye, 68'i Silopi'ye, 50'si İdil'e, 25'i Uludere'ye, 20'si Beytüşşebap'a ve 20'si Güçlükonak'a ayrılmıştır.

2 Eylül 2026 tarihinde Uludere'de okul güvenliği amacıyla görevlendirilecek 25 kişinin kura sonucunda belirlendiği ve göreve başlayabilmeleri için özel güvenlik kimlik kartı şartı arandığı kamuoyuna yansımıştır. Söz konusu personelin okul giriş ve çıkışlarında, bahçelerde gözetim ve yönlendirme faaliyetlerinde bulunacağı belirtilmiştir. 14 Eylül 2026 tarihinde ise Beytüşşebap İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından TYP kapsamında okul bahçe görevlisi alımında özel güvenlik sertifikası şartı arandığı duyurulmuştur.

Şırnak'ta bazı okullarda İŞKUR üzerinden istihdam edilen personel görev yaparken, bazı okullarda polis ve jandarma personeli görevlendirilmiştir. Silahlı kolluk personelinin okul binalarında, bahçelerinde ve öğrencilerin ortak kullanım alanlarından biri olan kantinlerde bulunduğu yönünde de bilgiler tarafımıza ulaşmıştır. Ancak bu personelin hangi okullara, hangi görev tanımıyla, hangi yetki sınırları içerisinde ve hangi güvenlik değerlendirmeleri sonucunda yerleştirildiğine ilişkin kamuoyuna açıklanmış bütünlüklü veriler bulunmamaktadır. İŞKUR aracılığıyla görevlendirilen personel ile polis, jandarma ve uzman çavuşların görev ve yetki sınırlarının farklılığı, okul güvenliği adı altında yürütülen uygulamaların niteliğini de gündeme getirmektedir. Çocukların güvenliğinin ve üstün yararının temini amacıyla; görevli personelin pedagojik formasyon, kriz müdahale protokolleri ve ergen gelişim psikolojisi konularındaki yetkinliği esastır. Aksi durumlar, hizmet standartlarının ihlaline ve operasyonel risklerin artmasına sebebiyet vermektedir.

Okul güvenliğinin kolluk tedbirleri üzerinden yürütülmesi, çocukların ve eğitim emekçilerinin doğrudan müdahalelere ve hak ihlallerine maruz kalması riskini de beraberinde getirmektedir. Nitekim Eğitim Sen Şırnak Şubesinin 17 Ekim 2026 tarihli açıklamasına göre, İdil'de bir okul müdürü, öğrencilerin okuldan dağıldığı sırada, eşi ve çocuğunun gözü önünde, okul güvenliği için görevlendirilen kolluk personelinin çağırdığı ekipler tarafından darp edilerek gözaltına alınmıştır. Çocukları ve eğitim emekçilerini korumakla görevlendirilen personelin böyle bir müdahaleyle gündeme gelmesi, okul güvenliği uygulamalarının baskı ve şiddet üreten sonuçlarını ortaya koymaktadır.

Şırnak, uzun yıllar süren çatışmalı süreçlerin, zorunlu göçün, güvenlikçi politikaların ve militarizasyonun toplumsal sonuçlarının yaşandığı bir kenttir. Çocukların gündelik yaşamında silahın ve üniformanın görünürlüğünü artıran uygulamalar, bu tarihsel ve toplumsal gerçeklikten bağımsız ele alınamaz. Çocukların eğitim gördükleri, oyun oynadıkları ve sosyalleştikleri alanlarda silahlı personelle sürekli karşılaşmaları; korku ve kaygının derinleşmesi, silahın olağanlaştırılması, çocukların silaha özendirilmesi ve şiddetin normalleşmesi risklerini beraberinde getirmektedir. Şiddetin önlenmesi amacıyla alınan tedbirlerin, çocukların yaşamında militarist ve güvenlikçi ilişkileri yeniden üretmesi, okul güvenliği politikalarının temel çelişkilerinden birini oluşturmaktadır.

Okullarda yaşanan şiddet, yalnızca fiziki güvenlik eksiklikleriyle açıklanamaz. Derinleşen yoksulluk, eğitimde eşitsizlik, ayrımcılık, toplumsal kutuplaşma, savaş ve çatışma kültürü ile çocukların psikososyal ihtiyaçlarının karşılanmaması, şiddeti besleyen yapısal sorunlardır. Çocukların korunması için okullardaki psikolojik danışman, psikolog ve sosyal hizmet uzmanı eksikliklerinin giderilmesi, akran arabuluculuğu ve onarıcı adalet mekanizmalarının geliştirilmesi, çocukların ve velilerin okul yaşamına ilişkin kararlara katılımının sağlanması kamusal sorumluluğun parçasıdır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 3'üncü, 12'nci ve 19'uncu maddeleri; çocuğun üstün yararını, katılım hakkını ve her türlü şiddetten korunmasını güvence altına almaktadır. Okulların güvenliğini sağlamak, çocukları sürekli kolluk gözetimi altında tutmak veya eğitim ortamlarını silahlı personelin gündelik varlığıyla şekillendirmek anlamına gelemez. Çocukların kendilerini güvende hissedebilecekleri ortamlar; şiddetsiz iletişim, eşitlik, demokratik katılım, barış ve birlikte yaşam kültürünün güçlendirilmesiyle oluşturulabilir. Çocukların silahların gölgesinde değil, özgürlüklerinin ve üstün yararlarının esas alındığı demokratik okullarda eğitim görmesi temel bir haktır.

Bu bağlamda;

1. Şırnak il merkezi ve ilçelerinde 2026-2027 eğitim öğretim yılı itibarıyla kaç okulda güvenlik amacıyla personel görevlendirilmiştir? Bu okulların risk derecelerine göre dağılımı nedir? Her okulda İŞKUR aracılığıyla görevlendirilen personel, özel güvenlik görevlisi, polis, jandarma ve diğer kolluk personelinden kaçar kişi bulunmaktadır? Görevlendirmeler hangi ölçütlere ve hangi kurumların kararlarına dayanmaktadır? Görevlendirilen personellerin pedagojik formasyon, kriz müdahale protokolleri ve ergen gelişim psikolojisi konularındaki yetkinliği var mıdır?
2. Şırnak'ta İŞKUR'un Toplum Yararına Programı kapsamında açılan 319 kişilik kontenjandan kaç kişi fiilen göreve başlamıştır? Bu kişilerin kaçına okul güvenliği, bahçe gözetimi, giriş-çıkış kontrolü ve diğer destek hizmetleri görevi verilmiştir? Uludere ve Beytüşşebap'ta özel güvenlik belgesi şartıyla alınan personelin görev tanımları, yetkileri ve tabi oldukları mevzuat nedir? Bu personele özel güvenlik yetkisi kullanmayı gerektiren görevler verilmekte midir?
3. Şırnak'taki okullarda görevlendirilen silahlı kolluk personelinin okul binalarında, koridorlarda, bahçelerde ve kantinlerde bulunmasına ilişkin Bakanlığınızın belirlediği kurallar nelerdir? Çocukların yemek yediği, oyun oynadığı ve sosyalleştiği alanlarda silahlı personelin bulunmasına okul yönetimleri tarafından hangi koşullarda izin verilmektedir? Silahların çocukların erişimine veya doğrudan görüş alanına girmesini önlemek için hangi tedbirler alınmaktadır?
4. Okullarda şiddeti önlemek amacıyla silahlı personel görevlendirilmesinin, çocukların silaha özenmesine, şiddeti olağanlaştırmasına, korku ve kaygı yaşamasına yol açabilecek etkileri konusunda Bakanlığınız tarafından herhangi bir pedagojik ve psikososyal etki analizi yapılmış mıdır? Özellikle Şırnak'ın çatışmalı süreçlerden etkilenen toplumsal koşulları gözetilerek çocukların üstün yararı kapsamında hangi özgül tedbirler alınmıştır?
5. Eğitim Sen Şırnak Şubesinin 17 Ekim 2026 tarihli açıklamasında, İdil'de bir okul müdürünün, okul güvenliği için görevlendirilen kolluk personelinin çağırdığı ekipler tarafından öğrencilerin dağıldığı sırada darp edilerek gözaltına alındığı belirtilmiştir. Bu olaya ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?

6. Okullara görevlendirilen kolluk personelinin okul müdürleri, öğretmenler ve öğrencilerle ilişkilerini düzenleyen yetki sınırları nelerdir? Kolluk personelinin okul yönetiminin bilgisi dışında öğrencilerle görüşmesi, öğrenciler hakkında bilgi toplaması, okul içindeki disiplin süreçlerine müdahil olması veya eğitim emekçilerine yönelik işlem başlatması hangi usullere tabidir? Bakanlığınız bu uygulamaları hangi mekanizmalarla denetlemektedir?
7. Şırnak'ta 2026-2027 eğitim öğretim yılı itibarıyla kaç okulda kadrolu rehber öğretmen/psikolojik danışman, psikolog ve sosyal hizmet uzmanı bulunmamaktadır? Bu alanlarda görev yapan toplam personel sayısı ile okullarda güvenlik amacıyla görevlendirilen personel sayısı kaçtır? Okullarda silahlı personel görevlendirilmesine öncelik verilirken çocukların şiddetten korunmasında asli öneme sahip psikososyal destek hizmetlerindeki eksikliklerin giderilmesi için hangi somut adımlar atılmıştır?
8. Şırnak'taki okullarda güvenlik tedbirleri belirlenirken öğrencilerin, velilerin, eğitim emekçilerinin ve rehberlik servislerinin görüşleri alınmış mıdır? Çocukların sürekli kolluk gözetimi altında tutulması yerine, çocukların söz ve karar sahibi olduğu demokratik okul ortamlarının oluşturulması; akran arabuluculuğu, onarıcı adalet, şiddetsiz iletişim ve barış kültürünü esas alan önleyici mekanizmaların geliştirilmesi amacıyla Bakanlığınız hangi çalışmaları yürütmektedir?